

INFORMACIJA

o realizaciji obaveza iz memoranduma o saradnji koji je Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava u januaru 2024. godine zaključilo sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom zdravlja i Zavodom za zapošljavanje Crne Gore

U cilju unapređenja socio-ekonomskog i pravnog položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog, otvorenog i nediskriminatorskog društva, u januaru 2024. godine zaključen je Memorandum o saradnji između gore navedenih institucija (u daljem tekstu: „Memorandum“).

Navodimo da je u međuvremenu izvršena reorganizacija državne uprave, tako što je Ministarstvo rada i socijalnog staranja podijeljeno na:

- Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga i
- Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

Ova promjena organizacije državne uprave ne utiče na preuzete obaveze iz Memoranduma, u skladu sa načelom pravnog kontinuiteta organa državne uprave.

I. PRAVNI I STRATEŠKI OSNOV

Polazeći od:

- Ustava Crne Gore, kojim se garantuje zabrana diskriminacije i jednakost svih pred zakonom;
- međunarodnih ugovora koji su dio unutrašnjeg pravnog poretka i imaju primat nad domaćim zakonodavstvom;
- obaveza iz procesa pristupanja Evropskoj uniji, posebno u okviru Poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava;
- Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (1948);
- Evropske konvencije o ljudskim pravima (1950);
- preporuka Savjeta Evrope u oblasti borbe protiv diskriminacije;
- Deklaracije Partnera Zapadnog Balkana o Romima (Poznanj, 2019);
- EU Strateški okvir za Rome 2021–2030;

- obaveza iz sistema Ujedinjenih nacija (posebno u vezi sa socijalnom inkluzijom i smanjenjem siromaštva).
- kao i relevantnih nacionalnih propisa:
  - o Zakon o zaštiti jednakosti i zabrani diskriminacije;
  - o Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti;
  - o Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
  - o Zakon o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti.

II. ZNAČAJ I SVRHA MEMORANDUMA

Memorandum predstavlja međusektorski instrument javne politike kojim se operativno sprovode obaveze države u oblastima:

- socijalne inkluzije;
- jednakog pristupa javnim uslugama; i
- smanjenje sistemskih barijera za Rome i Egipćane;

Zapošljavanje saradnika/medijatora (u daljem tekstu: „saradnik“) predstavlja primjer dobre prakse koji se koristi u zemljama članicama EU i predstavlja ključni mehanizam za:

- prevazilaženje distance između romske zajednice i institucija,
- unapređenje pristupa pravima za pripadnike romske zajednice,
- izgradnju povjerenja između romske zajednice i institucija.

III. ULOGA SARADNIKA

3.1. Oblast socijalne zaštite

Saradnici pružaju neposrednu podršku pripadnicima romske zajednice u ostvarivanju njihovih prava iz sistema socijalne i dječije zaštite, uključujući:

- podršku u pribavljanju dokumentacije,
- komunikaciju sa centrima za socijalni rad u vezi ostvarivanja prava u ovoj oblasti i
- organizovanje edukativnih aktivnosti za pripadnike romske zajednice.

3.2. Oblast zdravstvene zaštite

Saradnici pružaju neposrednu podršku pripadnicima romske zajednice u ostvarivanju njihovih prava iz sistema zdravstvene zaštite, uključujući:

- pružanje podrške pacijentima u ostvarivanju saradnje sa zdravstvenim sistemom,
- promociju značaja preventivne zdravstvene zaštite,
- pružanje pomoći u organizaciji edukacija na temu reproduktivnog zdravlja, zdravlja djece, prevencije bolesti i sl. i

- pružanje podrške u slučajevima povrede prava pacijenata.

3.3. Oblast zapošljavanja

Saradnici pružaju neposrednu podršku pripadnicima romske zajednice u ostvarivanju njihovih prava u oblasti zapošljavanja, uključujući:

- pružanje podrške u pristupu tržištu rada,
- informisanje o aktivnim mjerama zapošljavanja,
- podsticanje na aktivno traženje zaposlenja,
- osnaživanje za samostalno ostvarivanje prava u oblasti zapošljavanja.

IV. OBAVEZE POTPISNIKA MEMORANDUMA

Potpisnici memoranduma su se obavezali na:

- sistematizaciju radnih mjesta saradnika u Centrima za socijalni rad, Domovima zdravlja i jedinicama evidencije Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (Biroima rada);
- zapošljavanje saradnika u Centrima za socijalni rad, Domovima zdravlja i Biroima rada u Baru, Beranama, Bijelom Polju, Budvi, Cetinju, Herceg Novom, Nikšiću, Pljevljima, Podgorici, Tivat i Ulcinj;
- međusobnu koordinaciju i razmjenu podataka;
- uspostavljanje funkcionalne mreže saradnika.

V. STEPEN REALIZACIJE OBAVEZA IZ MEMORANDUMA

U skladu sa potpisanim memorandumima u prethodnom periodu je ostvaren određeni napredak, i to:

- u oblasti socijalne zaštite sistematizovano je 7 (sedam) radnih mjesta u Centrima za socijalni rad u više opština;
- u oblasti zdravstvene zaštite sistematizovano je 7 (sedam) radnih mjesta u Domovima zdravlja u više opština.

Kada je u pitanju oblast zapošljavanja, Zavod za zapošljavanje nije ispoštovao obaveze iz memoranduma, odnosno nijesu sistematizovana radna mjesta u Biroima rada.

Osim toga, proces zapošljavanja saradnika u Centrima za socijalni rad i Domovima zdravlja još uvijek nije realizovan, zbog administrativnih procedura, odnosno neobezbjeđivanja finansijskih sredstava za njihovo zapošljavanje. Takođe, još uvijek nije uspostavljen jedinstven sistem praćenja i odgovornosti.

Saradnici su od 2021. godine do kraja 2022. godine bili angažovani po Ugovoru o radu od strane njemačke organizacije Help, kroz projekat koji je finansirala EU uz kontribuciju iz Budžeta Crne Gore u okviru SOPEES 2015-2017 (Sektorski operativni program za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku). Korisnik ovog projekta je bilo Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, koje je i izradilo projektnu ideju koju je odobrila EU. Svi pomenuti saradnici su prošli obuku i dobili certifikate za obavljanje poslova saradnika u skladu sa utvrđenim programom od nadležnih institucija.

Kako ne bi došlo do prekida rada saradnika, odnosno, u cilju nastavka projekta, Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava su odobrena sredstava Zakonom o budžetu za 2023, 2024. i 2025. godinu i Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava je finansiralo njihov rad za navedene tri godine, a za njihov rad su Zakonom o budžetu obezbijeđena sredstva i za 2026. godinu. Saradnici se finansiraju trenutno od strane Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, a angažovani su pri Centrima za socijalni rad, Biroima rada i Domovima zdravlja.

Ministarstvo ljudskih i
manjinskih prava
Be. 01-011/24-124

Ministarstvo zdravlja
Be. 1-50024-335/1

Memorandum o saradnji

u cilju poboljšanja socio-ekonomskog i pravnog položaja
Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u Crnoj Gori, kroz
izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na
borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i
siromaštva

Podgorica, januar 2024. godine

POLAZEĆI OD

Ustava Crne Gore, zakonodavnog i strateškog okvira u ovim oblastima kao i načela da se sva ljudska bića rađaju slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima, da su ljudska prava univerzalna i da pripadaju svim ljudima bez ikakvih razlika u pogledu rase, boje, pola, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porijekla, imovine, rođenja ili drugih okolnosti, te da su garantovana međunarodnim i nacionalnim pravnim instrumentima;

Međunarodnih dokumenata iz ovih oblasti, kao što su **Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima** (Pariz, 10. decembar 1948. godine), **Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda** (Rim, 04. novembar 1950. godine) kojom se uređuje zabrana diskriminacije i uživanje prava i sloboda bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovjest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status i ostalih međunarodnih dokumenata;

Preporuke Komiteta ministara Savjeta Evrope državama članicama, o mjerama za suzbijanje diskriminacije, kojima se preporučuje da usvoje i sprovedu mjere koje će služiti borbi protiv diskriminacije, poštovanju ljudskih prava i promovisanju tolerancije;

Akcionog plana za pregovaračko Poglavlje 23 „Pravosuđe i temeljna prava“ koji je donijela Vlada Crne Gore u septembru 2013. godine, u dijelu koji se odnosi na zabranu diskriminacije i unapređenja jednakosti i borbe protiv diskriminacije;

Deklaraciju Partnera iz Zapadnog Balkana o Romima i proširenju EU koja je potpisna u Poznanju 05. jula 2019. godine od Vlada država regiona Zapadnog Balkana, kojom su se Vlade obavezale da će nastaviti i pojačati napore za ostvarenje potpune ravnopravnosti i integraciju Roma;

Strateški okvir Evropske unije za Rome za period 2021-2030, kojim se promoviše jednakost i socio-ekonomska inkluzija romske populacije na nivou Evropske unije;

Druge međunarodne obaveze Crne Gore, pored obaveza koje proističu iz EU okvira, posebno značajnu ulogu u procesu inkluzije Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki imaju obaveze koje je Crna Gora preuzela na globalnom nivou, primarno u okviru sistema Ujedinjenih nacija (UN).

UVAŽAVAJUĆI

Obaveze države Crne Gore koje proizilaze iz najvažnijih međunarodnih dokumenata i nacionalnog zakonodavstva, kojima se uređuje oblast zaštite ljudskih prava i sloboda;

Značaj saradnje Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i Ministarstva zdravlja u cilju poboljšanja socio-ekonomskog i pravnog položaja Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i siromaštva:

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, adresa Bulevar Svetog Petra cetinjskog br130, koje zastupa **Fatmir Gjeka**, i

Ministarstvo zdravlja, adresa Rimski trg br. 46, Podgorica koje zastupa **dr Vojislav Šimun**,

izražavaju obostranu volju i spremnost da urede oblike i sadržaj saradnje kroz sledeći

MEMORANDUM O SARADNJI

I CILJ SPORAZUMA

Član 1

Cilj ovog Memoranduma je definisanje i uspostavljanje oblika saradnje između Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i Ministarstva zdravlja u angažovanju **medijatora/medijatorki** koji će služiti kao posrednici/posrednice između romske i egipćanske zajednice i državnih institucija.

II MEHANIZMI SARADNJE

Član 2

Saradnja će se zasnivati na principima partnerstva, transparentnosti, odgovornosti i međusobnog informisanja.

Strane potpisnice su saglasne da u okviru svojih nadležnosti uspostave odgovarajuće mehanizame za saradnju u ostvarivanju ljudskih prava, radi preduzimaja zajedničkih aktivnosti na ispunjenju cilja Memoranduma.

III ULOGA SARADNIKA/SARADNICA (MEDIJATORA/MEDIJATORKI)

Član 3

Zadatak saradnika/saradnica u socijalnoj inkluziji za Rome/Romkinje i Egipćane/Egipćanke u oblasti zdravlja se sastoji u pomaganju pojedincima/kama iz romske i egipćanske populacije u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje, pomaganje i ohrabrivanje pojedinaca/ki iz romske i egipćanske populacije da idu kod doktora/doktorke. Saradnik/saradnica pomaže zdravstvenim ustanovama na lokalnom nivou u sprovođenju pojedinačnih kampanja i planirano je da sprovodi edukativne sesije o zdravstvenoj zaštiti u okviru zajednice. Te sesije mogu imati za temu stimulisanje žena da pohađaju predavanja o zdravlju majki, reproduktivnom zdravlju, zaštiti zdravlja djece, informisanje pojedinačnih porodica o značaju preventivne njege, učiti školsku djecu o zdravim stilovima života. Saradnici/saradnice bi takođe obezbjeđivali pravno upućivanje za romsku i egipćansku zajednicu, odnosno pojedince koji su bili žrtve diskriminacije ili su im bila ugrožena prava pacijenata/pacijentkinja u sistemu zdravstvene zaštite.

Ključna uloga medijatora/medijatorki je da omogući da pripadnici/e romske i egipćanske zajednice, vremenom nauče da se sami/e staraju o svojim potrebama, bez posrednika/posrednica – baš kao i svaka druga grupa stanovništva.

IV OBAVEZE POTPISNICA MEMORANDUMA

Član 4

Ministarstvo zdravlja će podržati napore Ministarstva ljudskih i manjinskih prava za uvođenje i jačanje uloge saradnika/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u zdravstvenoj zaštiti;

Ministarstvo zdravlja podržava da domovi zdravlja u opštinama obuhvaćenim projektom, i to: Bar, Berane, Bijelo Polje, Budva, Cetinje, Herceg Novi, Nikšić, Pljevlja, Podgorica, Tivat i Ulcinj obezbijede saradnicima/saradnicama uslove za svakodnevno obavljanje posla u instituciji i da se zaposleni pomenutih institucija upoznaju sa radom saradnika/saradnica;

Ministarstvo zdravlja je saglasno da preduzme aktivnosti i koje se odnose na sistematizaciju radnog mjesta Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti zdravstvene zaštite u domovima zdravlja u opštinama obuhvaćenim projektom, i to: Bar, Berane, Bijelo Polje, Budva, Cetinje, Herceg Novi, Nikšić, Pljevlja, Podgorica, Tivat i Ulcinj;

Ministarstvo zdravlja će nadzirati rad medijatora/ki u gore navedenim gradovima i u saradnji sa zdravstvenim ustanovama obezbijediti odgovorno lice zaduženo za komunikaciju sa svakim od njih pojedinačno.

Član 5

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava od januara 2024. godine, u trajanju do 12 mjeseci, obezbijediti mjesečnu zaradu za saradnike/saradnice u oblasti zdravstvene zaštite, koji će pružati usluge romskoj i egipćanskoj zajednici u opštinama Bar, Berane, Bijelo Polje, Budva, Cetinje, Herceg Novi, Nikšić, Pljevlja, Podgorica, Tivat i Ulcinj.

V PRAĆENJE PRIMJENE MEMORANDUMA

Član 6

Ovaj Memorandum će se objaviti na internet stranici Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i Ministarstvu zdravlja;

Potpisnice Memoranduma će se uzajamno informisati u razumnom roku o aktivnostima koje su preduzele pod okriljem ovog Memoranduma;

Potpisnice Memoranduma će se sastajati najmanje dva puta godišnje, odnosno na početku i završetku navedenog programa kako bi razmotrile mogućnosti koje se odnose na sistematizaciju radnog mjesta Saradnik/saradnica u zdravstvenoj zaštiti romske i egipćanske zajednice u oblasti zdravstvene zaštite u domovima zdravlja u gore navedenim opštinama.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 7

Ovaj Memorandum je zaključen u duhu dobre saradnje i na osnovu međusobnog povjerenja i uvažavanja.

Izmjene i dopune ovog Memoranduma mogu se vršiti uz saglasnost strana potpisnica.

Memorandum je sačinjen na crnogorskom jeziku, u 4 primjerka, od kojih svaka strana zadržava po dva primjerka.

Memorandum stupa na snagu danom potpisivanja.

Potpisano u Podgorici, dana 29.01. 2024. godine.

ZA MINISTARSTVO LJUDSKIH I
MANJINSKIH PRAVA

FATMIR GJEKA
Ministar

ZA MINISTARSTVO ZDRAVLJA

Dr VOJISLAV ŠIMUN
Ministar

Ministarstvo ljudskih i
manjinskih prava

Br. 01-011/24-125

Ministarstvo rada i
socijalnog staranja

br. 01-128/24-531/1

Memorandum o saradnji

u cilju poboljšanja socio-ekonomskog i pravnog položaja Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i siromaštva.

Podgorica, januar 2024. godine

POLAZEĆI OD

Ustava Crne Gore, zakonodavnog i strateškog okvira u ovim oblastima kao i načela da se sva ljudska bića rađaju slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima, da su ljudska prava univerzalna i da pripadaju svim ljudima bez ikakvih razlika u pogledu rase, boje, pola, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porijekla, imovine, rođenja ili drugih okolnosti, te da su garantovana međunarodnim i nacionalnim pravnim instrumentima;

Međunarodnih dokumenata iz ovih oblasti, kao što su **Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima** (Pariz, 10. decembar 1948. godine), **Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda** (Rim, 04. novembar 1950. godine) kojom se uređuje zabrana diskriminacije i uživanje prava i sloboda bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status i ostalih međunarodnih dokumenata;

Preporuke Komiteta ministara Savjeta Evrope državama članicama, o mjerama za suzbijanje diskriminacije, kojima se preporučuje da usvoje i sprovedu mjere koje će služiti borbi protiv diskriminacije, poštovanju ljudskih prava i promovisanju tolerancije;

Akcionog plana za pregovaračko Poglavlje 23 „Pravosuđe i temeljna prava“ koji je donijela Vlada Crne Gore u septembru 2013. godine, u dijelu koji se odnosi na zabranu diskriminacije i unapređenja jednakosti i borbe protiv diskriminacije;

„Deklaraciju Partnera iz Zapadnog Balkana o Romima i proširenju EU“ koja je potpisna u Poznanju 05. jula 2019. godine od Vlada država regiona Zapadnog Balkana, kojom su se Vlade obavezale da će nastaviti i pojačati napore za ostvarenje potpune ravnopravnosti i integraciju Roma;

Strateški okvir Evropske unije za Rome za period 2021-2030, kojim se promoviše jednakost i socio-ekonomska inkluzija romske populacije na nivou Evropske unije;

Druge međunarodne obaveze Crne Gore, pored obaveza koje proističu iz EU okvira, posebno značajnu ulogu u procesu inkluzije Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki imaju obaveze koje je Crna Gora preuzela na globalnom nivou, primarno u okviru sistema Ujedinjenih nacija (UN).

UVAŽAVAJUĆI

Obaveze države Crne Gore koje proizilaze iz najvažnijih međunarodnih dokumenata i nacionalnog zakonodavstva, kojima se uređuje oblast zaštite ljudskih prava i sloboda;

Značaja saradnje Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i Ministarstva rada i socijalnog staranja u cilju poboljšanja socio-ekonomskog i pravnog položaja Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i siromaštva:

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, adresa Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 130, koje zastupa **Fatmir Gjeka**, i

Ministarstvo rada i socijalnog staranja, adresa Rimski trg br. 46, Podgorica koje zastupa **Naida Nišić**,

izražavaju obostranu volju i spremnost da urede oblike i sadržaj saradnje kroz sledeći

MEMORANDUM O SARADNJI

I CILJ SPORAZUMA

Član 1

Cilj ovog Memoranduma je definisanje i uspostavljanje oblika saradnje između Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i Ministarstva rada i socijalnog staranja u angažovanju **medijatora/medijatorki** koji će služiti kao posrednici između romske i egipćanske zajednice i državnih institucija.

II MEHANIZMI SARADNJE

Član 2

Saradnja će se zasnivati na principima partnerstva, transparentnosti, odgovornosti i međusobnog informisanja.

Strane potpisnice su saglasne da u okviru svojih nadležnosti uspostave odgovarajuće mehanizame za saradnju u ostvarivanju ljudskih prava, radi preduzimaja zajedničkih aktivnosti na ispunjenju cilja Memoranduma.

III ULOGA SARADNIKA/SARADNICA (MEDIJATORA/MEDIJATORKI)

Član 3

Zadatak saradnika/saradnica u socijalnoj inkluziji za Rome/Romkinje i Egipćane/Egipćanke u oblasti socijalne zaštite se sastoji u pomaganju pojedincima/kama iz romske i egipćanske populacije u ostvarivanju prava na socijalnu i dječiju zaštitu. Saradnici/e pomažu centrima za socijalni rad na lokalnom nivou u sprovođenju pojedinačnih kampanja, ali i edukativnih i informativnih sesija radi podizanja svijesti korisnika u vezi sa pravima na ostvarenje prava iz socijalne i dječije zaštite. (osnovna materijalna davanja, usluge centara za socijalni rad, potrebna dokumentacija). Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti socijalne zaštite pruža neposrednu pomoć korisnicima prava u pripremi dokumentacije za ostvarivanje prava pristupa socijalnim programima.

Ključna uloga medijatora/medijatorki je da omogući da pripadnici/pripadnice romske i egipćanske zajednice, vremenom nauče da se sami/e staraju o svojim potrebama, bez posrednika/posrednica – baš kao i svaka druga grupa stanovništva.

IV OBAVEZE POTPISNICA MEMORANDUMA

Član 4

Ministarstvo rada i socijalnog staranja će organizovati i koordinirati rad nacionalne mreže medijatora/medijatorki u navedenim gradovima;

Ministarstvo rada i socijalnog staranja će podržati napore Ministarstva ljudskih i manjinskih prava za uvođenje i jačanje uloge saradnika/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u socijalnoj zaštiti;

Ministarstvo rada i socijalnog staranja će organizovati i koordinirati rad nacionalne mreže medijatora/medijatorki u gore navedenim gradovima i obezbijediti mentora/mentorku za svakog/svaku od njih pojedinačno.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja podržava da centri za socijalni rad u opštinama, i to: Berane, Bijelo Polje, Nikšić i Podgorica obezbijede saradnicima/saradnicama uslove za svakodnevno obavljanje posla u instituciji i da se zaposleni pomenutih institucija upoznaju sa radom saradnika/saradnica;

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je saglasno da preduzme aktivnosti i koje se odnose na sistematizaciju radnog mjesta saradnik/saradnica u socijalnoj zaštiti romske i egipćanske zajednice u oblasti socijalne zaštite u centrima za socijalni rad u opštinama obuhvaćenim projektom, i to: Bar, Berane, Bijelo Polje, Budva, Cetinje, Herceg Novi, Nikšić, Pljevlja, Podgorica, Tivat i Ulcinj.

Član 5

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava od januara 2024/5. godine, u trajanju do 12 mjeseci, obezbijediće mjesečnu zaradu za referente/referentkinje u oblasti socijalne zaštite, koji/koje će pružati usluge romskoj i egipćanskoj zajednici u opštinama Berane, Bijelo Polje, Nikšić i Podgorica.

V PRAĆENJE PRIMJENE MEMORANDUMA

Član 6

Ovaj Memorandum će se objaviti na internet stranici Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i Ministarstvu rada i socijalnog staranja;

Potpisnice Memoranduma će se uzajamno informisati u razumnom roku o aktivnostima koje su preduzele pod okriljem ovog Memoranduma;

Potpisnice Memoranduma će se sastajati najmanje dva puta godišnje, odnosno na početku i završetku navedenog programa kako bi razmotrile mogućnosti koje se odnose na sistematizaciju radnog mjesta saradnik/saradnica u socijalnoj zaštiti romske i egipćanske zajednice u oblasti socijalne zaštite u centrima za socijalni rad u gore navedenim opštinama.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 7

Ovaj Memorandum je zaključen u duhu dobre saradnje i na osnovu međusobnog povjerenja i uvažavanja.

Izmjene i dopune ovog Memoranduma mogu se vršiti uz saglasnost strana potpisnica.

Memorandum je sačinjen na crnogorskom jeziku, u 4 primjerka, od kojih svaka strana zadržava po dva primjerka.

Memorandum stupa na snagu danom potpisivanja.

Potpisano u Podgorici, dana ..... 2024. godine.

ZA MINISTARSTVO LJUDSKIH I
MANJINSKIH PRAVA

ZA MINISTARSTVO RADA I
SOCIJALNOG STARANJA

NAIDA NIŠIĆ
Ministarka

Ministarstvo ljudskih i
manjinskih prava

Br. 01-011/24-126

Zavod za zapošljavanje Crne Gore

ЗАВОД ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ЦРНЕ ГОРЕ

Број 02-011/24-513

Подгорица, 30. 01. 2024. 20. год.

Memorandum o saradnji

u cilju poboljšanje socio-ekonomskog i pravnog položaja Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i siromaštva

Podgorica, januar 2024. godine

POLAZEĆI OD

Ustava Crne Gore, zakonodavnog i strateškog okvira u ovim oblastima kao i načela da se sva ljudska bića rađaju slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima, da su ljudska prava univerzalna i da pripadaju svim ljudima bez ikakvih razlika u pogledu rase, boje, pola, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porijekla, imovine, rođenja ili drugih okolnosti, te da su garantovana međunarodnim i nacionalnim pravnim instrumentima;

Međunarodnih dokumenata iz ovih oblasti, kao što su **Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima** (Pariz, 10. decembar 1948. godine), **Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda** (Rim, 04. novembar 1950. godine) kojom se uređuje zabrana diskriminacije i uživanje prava i sloboda bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status i ostalih međunarodnih dokumenata;

Preporuke Komiteta ministara Savjeta Evrope državama članicama, o mjerama za suzbijanje diskriminacije, kojima se preporučuje da usvoje i sprovedu mjere koje će služiti borbi protiv diskriminacije, poštovanju ljudskih prava i promovisanju tolerancije;

Akcionog plana za pregovaračko Poglavlje 23 „Pravosuđe i temeljna prava“ koji je donijela Vlada Crne Gore u septembru 2013. godine, u dijelu koji se odnosi na zabranu diskriminacije i unapređenja jednakosti i borbe protiv diskriminacije;

„Deklaraciju Partnera iz Zapadnog Balkana o Romima i proširenju EU“ koja je potpisana u Poznanju 05. jula 2019. godine od Vlada država regiona Zapadnog Balkana, kojom su se Vlade obavezale da će nastaviti i pojačati napore za ostvarenje potpune ravnopravnosti i integraciju Roma;

Strateški okvir Evropske unije za Rome za period 2021-2030, kojim se promoviše jednakost i socio-ekonomska inkluzija romske populacije na nivou Evropske unije;

Druge međunarodne obaveze Crne Gore, pored obaveza koje proističu iz EU okvira, posebno značajnu ulogu u procesu inkluzije Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki imaju obaveze koje je Crna Gora preuzela na globalnom nivou, primarno u okviru sistema Ujedinjenih nacija (UN).

UVAŽAVAJUĆI

Obaveze države Crne Gore koje proizilaze iz najvažnijih međunarodnih dokumenata i nacionalnog zakonodavstva, kojima se uređuje oblast zaštite ljudskih prava i sloboda;

Značaja saradnje Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u cilju poboljšanja socio-ekonomskog i pravnog položaja Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i siromaštva:

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, adresa Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br.130, koje zastupa **Fatmir Gjeka**, i

Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, adresa Bulevar revolucije br. 5, koga zastupa **Gzim Hajdinaga**, v.d. direktor,

izražavaju obostranu volju i spremnost da urede oblike i sadržaj saradnje kroz sledeći

MEMORANDUM O SARADNJI

I CILJ SPORAZUMA

Član 1

Cilj ovog Memoranduma je definisanje i uspostavljanje oblika saradnje između Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u angažovanju saradnika/saradnice koji će služiti kao posrednici između Romske i Egipćanske zajednice i državnih institucija.

II MEHANIZMI SARADNJE

Član 2

Saradnja će se zasnivati na principima partnerstva, transparentnosti, odgovornosti i međusobnog informisanja.

Strane potpisnice su saglasne da u okviru svojih nadležnosti uspostave odgovarajuće mehanizame za saradnju u ostvarivanju ljudskih prava, radi preduzimaja zajedničkih aktivnosti na ispunjenju cilja Memoranduma.

III ULOGA SARADNIKA/CA (MEDIJATORA/KI)

Član 3

Zadatak saradnika/saradnice u socijalnoj inkluziji za Rome/Romkinje i Egipćane/Egipćanke u oblasti zapošljavanja sastoji u pomaganju pojedincima/kama iz romske i egipćanske populacije u ostvarivanju prava na zaposlenje. Saradnici/saradnice pomažu i biroima rada na lokalnom nivou u sprovođenju pojedinačnih kampanja, ali i edukativnih i informativnih sesija radi podizanja svijesti korisnika/ca u vezi načinom ostvarenja prava iz zapošljavanja tj. o aktivnim mjerama zapošljavanja (aktuelne ponude, prijava za posao, aktivno traženje posla, subvencije). Saradnik/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti zapošljavanja pruža neposrednu pomoć korisnicima/korisnicama u procesu traženja slobodnog radnog mjesta, ali i podstiče korisnike/korisnice na ažurnost i redovnost prijavljivanja u evidenciju lica koja traže zaposlenje.

Ključna uloga saradnika/saradnice je da omogući da pripadnici/e romske i egipćanske zajednice, vremenom nauče da se sami staraju o svojim potrebama, bez posrednika/posrednice – baš kao i svaka druga grupa stanovništva.

IV OBAVEZE POTPISNICA MEMORANDUMA

Član 4

Zavod za zapošljavanje Crne Gore podržava Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava za uvođenje i jačanje uloge saradnika/saradnica u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u oblasti zapošljavanja;

Zavod za zapošljavanje Crne Gore će u opštinama obuhvaćenim projektom, i to: Bar, Bijelo Polje, Nikšić, Podgorica i Ulcinj obezbijediti saradnicima/saradnicama uslove za svakodnevno obavljanje posla u instituciji i da se zaposleni/e pomenutih institucija upoznaju sa radom saradnika/saradnica;

Zavod za zapošljavanje Crne Gore je saglasan da preduzme aktivnosti koje se odnose na sistematizaciju radnog mjesta saradnika/saradnice u socijalnoj inkluziji Roma/Romkinja i Egipćana/Egipćanki u zapošljavanju u područnim jedinicama u opštinama obuhvaćenim projektom, i to: Bar, Bijelo Polje, Nikšić, Podgorica i Ulcinj;

Zavod za zapošljavanje Crne Gore će organizovati i koordinirati rad nacionalne mreže saradnika/saradnice u gore navedenim gradovima obezbijediti mentora/mentorku za svakog/u od njih pojedinačno.

Član 5

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava od januara 2024. godine, u trajanju do 12 mjeseci, obezbijediti mjesečnu zaradu za saradnike/saradnice u oblasti zapošljavanja, koji će pružati usluge romskoj i egipćanskoj zajednici u opštinama Bar, Bijelo Polje, Nikšić, Podgorica i Ulcinj.

VI PRAĆENJE PRIMJENE MEMORANDUMA

Član 6

Ovaj Memorandum će se objaviti na internet stranici Ministarstva ljudskih i manjinskih prava i Zavoda za zapošljavanje Crne Gore;

Potpisnice Memoranduma će se uzajamno informisati u razumnom roku o aktivnostima koje su preduzele pod okriljem ovog Memoranduma;

Potpisnice Memoranduma će se sastajati najmanje dva puta godišnje, odnosno na početku i završetku navedenog programa, kako bi razmotrile mogućnosti koje se odnose na sistematizaciju radnog mjesta saradnik/saradnica u socijalnoj zaštiti romske i egipćanske zajednice u oblasti zapošljavanja u Biroima rada u gore navedenim opštinama.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 7

Ovaj Memorandum je zaključen u duhu dobre saradnje i na osnovu međusobnog povjerenja i uvažavanja. Izmjene i dopune ovog Memoranduma mogu se vršiti uz saglasnost strana potpisnica.

Memorandum je sačinjen na crnogorskom jeziku, u 4 primjerka, od kojih svaka strana zadržava po dva primjerka.

Memorandum stupa na snagu danom potpisivanja.

Nakon potpisivanja memoranduma, prethodni memorandum stavlja se van snage.

Potpisano u Podgorici, dana 29.01. 2024. godine.

ZA MINISTARSTVO LJUDSKIH I
MANJINSKIH PRAVA

FATMIR GJEKA
Ministar

ZA ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE
CRNE GORE

GZIM HAJDINAGA
v.d. direktora Zavoda za
zapošljavanje

